

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЛЬВІВСЬКА
ПОЛІТЕХНІКА»

Кафедра систем штучного інтелекту

Лабораторна робота №2
3 курсу “Дискретна математика”

Виконав:
ст.гр. КН-110
Фащевський Павло

Викладач:
Мельникова Н.І.

Львів – 2018

Лабораторна робота №2

Тема: Моделювання основних операцій для числових множин

Мета роботи: Ознайомитись на практиці із основними поняттями теорії множин, навчитись будувати діаграми Ейлера-Венна операцій над множинами, використовувати закони алгебри множин, освоїти принцип включень-виключень для двох і трьох множин та комп'ютерне подання множин.

Теоритичні відомості

2.1. Основні поняття теорії множин. Операції над множинами

Множина – це сукупність об'єктів, які називають елементами. Кажуть, що множина A є підмножиною множини S (цей факт позначають $A \subseteq S$, де \subseteq – знак нестрогого включення), якщо кожен її елемент автоматично є елементом множини S . Досить часто при цьому кажуть, що множина A міститься в множині S .

Якщо $A \subseteq S$ і $S \neq A$, то A називають власною (строгою, істинною) підмножиною S (позначають $A \subset S$, де \subset – знак строгого включення). Дві множини A та S називаються рівними, якщо вони складаються з однакових елементів. У цьому випадку пишуть $A=S$.

Якщо розглядувані множини є підмножинами деякої множини, то її називають універсумом або універсальною множиною і позначають літерою U (зауважимо, що універсальна множина існує не у всіх випадках). Множини як об'єкти можуть бути елементами інших множин, Множину, елементами якої є множини, інколи називають сімейством.

Множину, елементами якої є всі підмножини множини A і тільки вони (включно з порожньою множиною та самою множиною A), називають булеаном або множиною-степенем множини A і позначають $P(A)$. Потужністю скінченної множини A називають число її елементів, позначають $|A|$.

Об'єднанням двох множин A і B називають множину $A \cup B = \{x : (x \in A) \vee (x \in B)\}$.

Перетином (перерізом) двох множин A і B називають множину $A \cap B = \{x : (x \in A) \wedge (x \in B)\}$.

Різницею множин A та B називають множину $A \setminus B = \{x : (x \in A) \wedge (x \notin B)\}$. Зазначимо, що $A \setminus B = A \cap B$.

Симетричною різницею множин A та B називають множину $A \Delta B = \{x : ((x \in A) \wedge (x \notin B)) \vee ((x \in B) \wedge (x \notin A))\}$.

Для підмножини A універсальної множини U можна розглядати доповнення A до U , тобто $U \setminus A$, її позначають $\bar{A} = \{x : \neg(x \in A)\} \Leftrightarrow \bar{A} = \{x : x \notin A\}$ і називають **доповненням** множини A .

2.2. Закони алгебри множин

Закони асоціативності	$A \cup (B \cap C) = (A \cup B) \cap C$	$A \cap (B \cup C) = (A \cap B) \cup C$
Закони комутативності	$A \cup B = B \cup A$	$A \cap B = B \cap A$
Закони тотожності	$A \cup \emptyset = A$	$A \cap U = A$
Закони домінування	$A \cup U = U$	$A \cap \emptyset = \emptyset$
Закони ідемпотентності	$A \cup A = A$	$A \cap A = A$
Закони дистрибутивності	$A \cap (B \cup C) = (A \cap B) \cup (A \cap C)$	$A \cup (B \cap C) = (A \cup B) \cap (A \cup C)$
Закони поглинання	$(A \cup B) \cap A = A$	$(A \cap B) \cup A = A$
Закони доповнення	$A \cup \bar{A} = U$ $A \cap \bar{A} = \emptyset$	$U = \emptyset \cup \emptyset = U$ $\bar{\bar{A}} = A$ $A = A$
Закони де Моргана	$\overline{(A \cup B)} = \bar{A} \cap \bar{B}$	$\overline{(A \cap B)} = \bar{A} \cup \bar{B}$

ІНДИВІДУАЛЬНІ ЗАВДАННЯ

Варіант №12

Ч.1

1. Для даних скінчених множин $A = \{1, 2, 3, 4, 5, 6, 7\}$, $B = \{5, 6, 7, 8, 9, 10\}$, $C = \{1, 2, 3, 8, 9, 10\}$ та універсума $U = \{1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10\}$ знайти множину, яку задано за допомогою операцій:

а) $(A \setminus C) \cap \neg B$;

б) $\neg C \Delta B$. (розв'язати, використовуючи комп'ютерне подання множин).

Розв'язування

а) $(A \setminus C) = \{4, 5, 6, 7\}$

$$\neg B = \{1, 2, 3, 4\}$$

$$(A \setminus C) \cap \neg B = \{4\}$$

б) Запишемо множини $\neg C$ та B та їх результат бітовому представленні:

$$\neg C \Delta B = (\neg C \cap \neg B) \cup (\neg B \cap C) = (\{4\} \cup \{1, 2, 3\}) = \{1, 2, 3, 4\} = \{1, 1, 1, 1, 0, 0, 0, 0, 0, 0\}$$

2. На множинах задачі 1 побудувати булеан множини $\neg A \setminus (\neg B \Delta C)$.

Знайти його потужність.

$$\neg A = \{8, 9, 10\}$$

$$\neg B = \{1, 2, 3, 4\}$$

$$\neg C = \{4, 5, 6, 7\}$$

$$\neg B \Delta C = (\neg B \cap \neg C) \cup (C \cap B) = (\{4\} \cup \{8, 9, 10\}) = \{4, 8, 9, 10\}$$

$$\neg A \setminus (\neg B \Delta C) = \{8, 9, 10\} \setminus \{4, 8, 9, 10\} = \emptyset$$

$$P(\neg A \setminus (\neg B \Delta C)) = \emptyset$$

3. Нехай маємо множини: N – множина натуральних чисел, Z – множина цілих чисел, Q – множина раціональних чисел, R – множина дійсних чисел; A, B, C – будь-які множини. Перевірити які твердження є вірними (в останній задачі у випадку невірного твердження достатньо навести контрприклад, якщо твердження вірне – навести доведення):

а) $\{1\} \subset \{\{1, 2, 3\}, 4\}$;

б) $Q \cap N = N$;

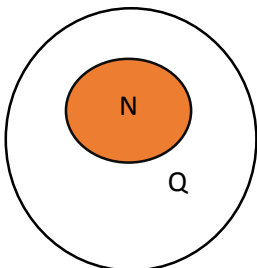
в) $Q \setminus N \subset Z$;

г) $(R \setminus Q) \cap N = \emptyset$;

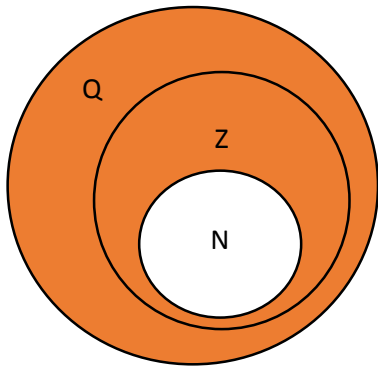
д) якщо $A \subset B$, то $C \setminus B \subset C \setminus A$.

а) Вірно: множина $\{1, 2, 3\}$ належить $\{\{1, 2, 3\}, 4\}$, а тому $\{1\} \subset \{\{1, 2, 3\}, 4\}$.

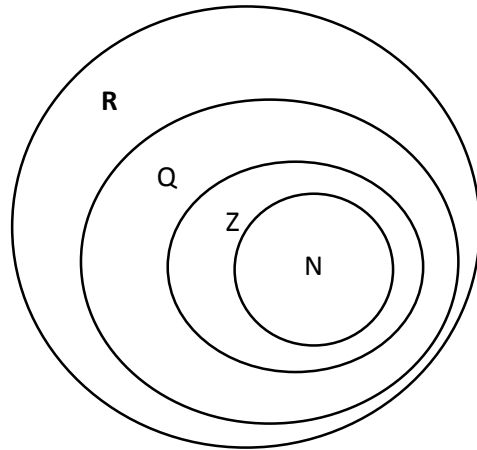
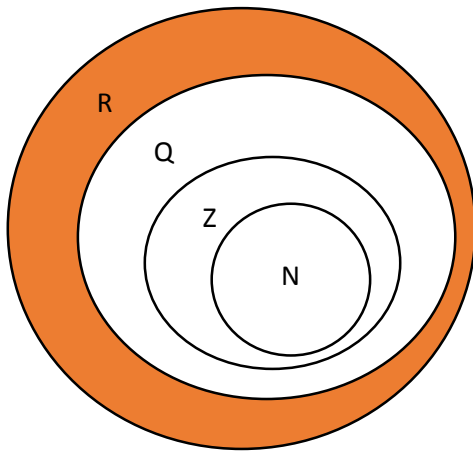
б) Вірно: множина Q (мн. раціональних чисел) включає в себе множину N (мн. натуральних чисел). Тому їхнім перетином буде множина N .

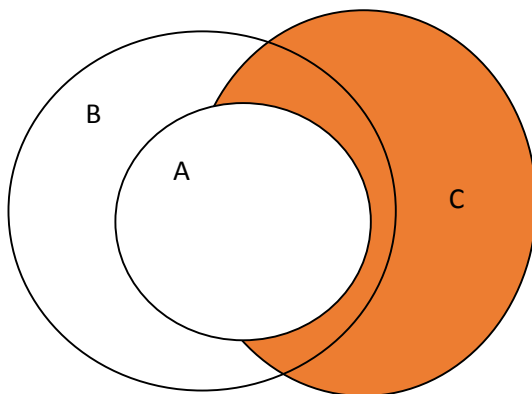
в) Невірно: $Q \setminus N \subset (Q \cup Z) \setminus N$

г) Вірно: множина N є підмножиною Q, тому $(R \setminus Q) \cap N = \emptyset$

д) Вірно: множина $C \setminus B$ належить множині $C \setminus A$.

4. Логічним методом довести тотожність: $(A \setminus B) \setminus C = (A \setminus C) \setminus (B \setminus C)$.

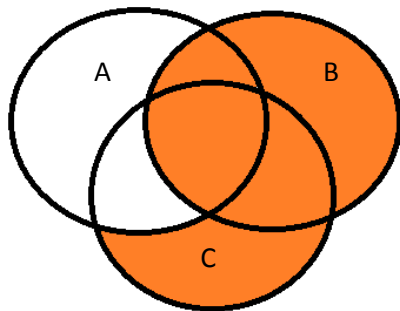
$$(A \setminus B) \setminus C = (A \cap \neg B) \setminus C = (A \cap \neg B) \cap \neg C = A \cap \neg B \cap \neg C;$$

$$(A \setminus C) \setminus (B \setminus C) = (A \cap \neg C) \setminus (B \cap \neg C) = (A \cap \neg C) \cap \neg(B \cap \neg C) = (A \cap \neg C) \cap (\neg B \cap C) =$$

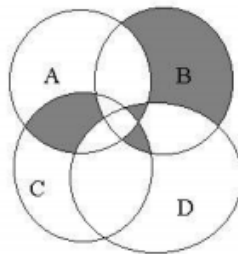
$$(A \cap \neg C \cap \neg B) \cup (A \cap \neg C \cap C) = (A \cap \neg C \cap \neg B);$$

$$(A \cap \neg C \cap \neg B) = (A \cap \neg C \cap \neg B).$$

5. Зобразити на діаграмі Ейлера-Венна множину: $((A \cup B) \cup (C \Delta B)) \setminus (A \setminus B)$.

6. Множину зображено на діаграмі. Записати її за допомогою операцій.

$$(B \setminus (A \cup D)) \cup ((C \cap B) \setminus A) \cup ((A \cap D) \setminus A) \cup (A \setminus (D \cup B \cup C))$$

7. Спростити вигляд множини, яка задана за допомогою операцій, застосовуючи закони алгебри множин (у відповідь множини можуть входити не більше одного разу):

$$(A \cup B) \cap C \cup (\neg A \cap \neg (B \cap C)) \cup (A \cap B \cap C)$$

$$\begin{aligned} (A \cup B) \cap C \cup (\neg A \cap \neg (B \cap C)) \cup (A \cap B \cap C) &= (A \cup B) \cap C \cup (\neg A \cap \neg B \cup \neg C) \cup (A \cap B \cap C) = (A \cap C) \cup (B \cap C) \cup \\ &(\neg A \cap \neg B \cup \neg C) \cup (A \cap B \cap C) = ((B \cap C) \cup \neg A) \cap ((B \cap C) \cup (\neg B \cap C)) \cup (A \cap C) \cup ((A \cap C) \cap B) = \\ &(B \cap C) \cup \neg A \cup (A \cap C) = (B \cap C) \cup (A \cap C) \cup A = (B \cap C) \cup ((A \cup \neg A) \cap (C \cup \neg A)) = (B \cap C) \cup (C \cup \neg A) = \\ &(B \cap C) \cup C \cup \neg A = C \cup \neg A \end{aligned}$$

8. Нехай a_1, a_2, \dots, a_n – взаємно прості натуральні числа, N – деяке натуральне число. Знайти кількість додатніх натуральних чисел, які не перевищують N і не діляться на жодне з чисел a_1, a_2, \dots, a_n .

N – множина натуральних чисел

$$A_1 = \{a_1\}$$

$$A_2 = \{a_2\}$$

...

$$A_n = \{a_n\}$$

Кількістю додатніх натуральних чисел, які не перевищують N і не діляться на жодне з чисел $a_1, a_2, \dots, a_n \in N \setminus (A_1 \cap A_2 \cap \dots \cap A_n)$.

Ч.2

1.Ввести з клавіатури дві множини цілих даних. Реалізувати операцію симетричної різниці над цими множинами. Вивести на екран новоутворену множину. Реалізувати програмно побудову булеану цієї множини.

Програмний код реалізації:

```
#include <stdio.h>
#include <math.h>
#include <cs50.h>
int main (void)
{
printf("Enter the size of first array: ");
int size1 = GetInt();
printf("Enter the size of second array: ");
int size2 = GetInt();
int array1[1000];
int array2[1000];

for(int i = 0 ; i < size1 ; i++)
{
printf("First array, element %i: " , i+1);
array1[i] = GetInt();
}
for(int i = 0 ; i < size2 ; i++)
{
printf("Second array, element %i: " , i+1);
array2[i] = GetInt();
}

for(int i = 0 ; i < size1 ; i++)
{
for(int j = 0 ; j < size1 ; j++ )
{
if(j == i)
{}
else if(array1[i] == array1[j])
{
for(int k = j ; k < size1 ; k++)
{
array1[k] = array1[k+1];
```

```

        }
        size1--;
    }
}

for(int i = 0 ; i < size2 ; i++)
{
    for(int j = 0 ; j < size2 ; j++ )
    {
        if(j == i)
        {}
        else if(array2[i] == array2[j])
        {
            for(int k = j ; k < size2 ; k++)
            {
                array2[k] = array2[k+1];

            }
            size2 --;
        }
    }
}

```

```

int check = 0;
int answer[1000];
int num = 0;
for(int i = 0; i < size1 ; i++)
{
    for(int s = 0 ; s < size2 ; s++)
    {

        if(array1[i] == array2[s])
            check =1;
    }

    if(check == 0 )
    {
        answer[num] = array1[i];
        num++;
    }
    check = 0;
}

```

```

}

for(int i = 0; i < size2 ; i++)
{
    for(int s = 0 ; s < size1 ; s++)
    {
        if(array2[i] == array1[s])
            check =1;
    }

    if(check == 0 )
    {
        answer[num] = array2[i];
        num++;
    }
    check = 0;
}

printf("Symmetric difference : ");
for(int i = 0 ; i < num ; i++)
    printf("|%i|", answer[i] );

printf("\n");

int p = pow(2 , num);
printf("P = %i\n", p);

printf("P(A) = ");
printf("{ },");
printf("{}");
for(int i = 0 ; i < num ; i++)
    printf("%i," , answer[i] );
printf("{}");
for(int i = 0 ; i < num ; i++)
{
    printf("{}");
    printf("%i" , answer[i] );
    printf(",");
}
for (int i = 0 ; i < num-1 ; i++)
{

```



```
        printf("{");
        printf("%i, %i" , answer[i], answer[i+1]);
        printf("},");
    }
    for (int i = 0 ; i < 1 ; i++)
    {
        printf("{");
        printf("%i, %i" , answer[i], answer[num-1]);
        printf("},");
    }
    printf ("\n");
}
```

Висновок: на лабораторній роботі я ознайомився із основними поняттями теорії множин, навчився будувати діаграми Ейлера-Венна операцій над множинами, використовувати закони алгебри множин, освоїв принцип включень-виключень для двох і трьох множин, а також комп'ютерне подання множин.